

İslamın beş şərtindən biri olan oruc bizdən əvvəlki iki səmavi dində də mövcud olmuşdur. Bunu orucun fərziyyəti haqqında nazil olan ayədən də görürük [\[1\]](#).

Ancaq bizdən öncəki ümmətlərin də bizim tutduğumuz kimi oruc tutduqlarını deyə bilmərik. Hələ Rəsulullahın (s.ə.s) zamanında belə oruc ibadəti ilk dəfə vacib buyurulanda bir sıra çətinliklər var idi. Məsələn: ilk dönəmlərdə oruc yatsı namazı qılındıqdan sonra başlanırdı. Yatsı namazını qıldıqdan və yatdıqdan sonra yemək, içmək və cinsi əlaqəyə girmək caiz deyildi. Bu hal müsəlmanlara çox ağır gəlmişdi. Sonralar isə Allah öz rəhməti sayəsində bu ibadəti yüngülləşdirdi və imsak vaxtına qədər yemək-İçməyə və qadınlara yaxınlaşmağa icazə verdi. Bu icazəni də "Bəqərə" surəsinin 187-ci ayəsi ilə də təsdiqlədi. Artıq bundan sonra da müsəlmanlar Ramazan ayında imsak vaxtına qədər sərbəstlik əldə etdilər.

Uca Rəbbimizə sonsuz şükürlər olsun ki, bu ibadəti də bizim üçün çox asanladıraraq fərz buyurub. Necə ki, namaz ibadətində digər ümmətlərə nəzərən asanlıq var, eləcə də oruc da belədir. Bu asanlıqlardan biri də sahurdur. Sahur imsak vaxtından əvvəl qalxıb oruc tutmaq üçün yemək yeməyə və ya çay, su içməyə deyilir. Allah Rəsulunun (s.ə.s) sahura qalxmağı təşviq edən bir çox hədisləri vardır. Bir hədisində belə buyurulur: “ *Sahura qalxın, çünki sahurda b r k t vardır*” (Bu xari, Savm, 20; Müslüm, Siyam, 45). Sahura qalxmaq insana həm maddi, həm də mənəvi baxımdan bir çox faydaları vardır. Sahura qalxan insan qidalanıb o günün orucuna gücü çatmasını təmin edərək bir bərəkət əldə etdiyi kimi, eyni zamanda oyaq olduğu, dua və ibadətlə də məşğul olduğu üçün mənən də qidalanır. Yeni imanının güclənməsi, dualarının qəbul olunması üçün əvəzolunmaz bir vaxtdır.

Yenə Rəsulullahın (s.ə.s) əhli-kitabın orucu ilə bizim orucumuz arasındakı yeganə fərqi sahura qalxmaq olduğunu bildirməsi də [\[2\]](#) bizi bir növ sahura qalxmağa təşviq və biz ümmətə nə qədər mərhəmətlə yanaşdığını göstərməkdədir.

Başda qeyd etdiyimiz kimi, orucu asanlaşdıran amillərdən biri də iftar etmə, yəni oruc açmaqdır. Axşama qədər Allah rızası üçün dözüb, ürəyinin çox istəməsinə baxmayaraq heç bir nemətə əl uzatmayan mömin qullar iftar vaxtının gəlməsi ilə birlikdə Allahın əmrinə itaət edib, o günün orucunu tutduqları və qəzasız-belasız bir günlük oruc ibadətini yerinə-yetirdikləri üçün böyük bir sevincə oruqlarını açırlar. Allah Rəsulu (s.ə.s) bu sevinc anını öz hədisi-şərifində belə bildirmişdir: “ *İ ziz v C lil olan Allah: “İnsanın oruc xaricində ki h r bir m li özü üçündür. Oruc m nim üçündür, mükafatını da m n özüm ver c y m. Oruc bir qalxandır. Sizd n biri oruc tutarsa, pis söz danışmasın v heç kimlə savaşmasın. g r bir n f r ona söy r v sataşarsa,*

Yazan redaktor
03.07.14 11:40 -

-Mən orucluyam- desin. Muhammm  din canı   lind  olan Allaha and  çir  m ki, oruclunun ağız qoxusu, Allaha m şk qoxusundan daha g z  ldir. Oruclunun iki sevinc anı vardır; Biri iftar etdiyi vaxt, digəri də orucunun s  vabı ilə Rəbbinə qovuşduęu andır   (Buxari, Savm 9; Müslüm, Siyam, 163).

Bəli, oruclunun iki sevinc anı vardır. Birincisi, maddi və müvəqqəti m d si doyana qədər olsa da, ikincisi isə mənəvi və davamlıdır. Amma hər ikisi də oruclu olana aiddir. Eyni zamanda burada iklas v  səmimiyyətlə oruc tutan şəxs üçün bir müjdə də vardır. Bu da Allaha qovuşacaęı andakı görəcəyi m kafatlarla sevin c yi andır.

Bundan əlavə, iftar vaxtı edilən dualar qəbul edilir. Sevimli Peyę mb rimiz (s. .s) bu mövzuda belə buyurmuşdur:

" ç ş  xsin duası geri çevrilmə z, q  bul edilə r:

1- *Oruclunun iftar vaxtında etdiyi dua,*

2- *  da  tli hökmdarın duası,*

3- *M  zlumun duası" (Tirmizi, D avat, 115).*

Ramazan ayında edilən  n fəzilətli v  savablı əməllərdən biri də oruclulara iftar yeməyi verməkdir. Bu xeyirli bir davranıř olduęu kimi, iftar s fr l rində qonaq qəbul etmək unudulmaması mühüm olan gözəl ad tl rimizd ndir. Sevimli Peyę mb rimiz (s. .s) buyurur: *" Hər hansı bir oruc tutana iftar verə n ş  xs  o oruclunun savabı q  də r savab verilə r. Ancaq o oruclunun savabından da heç bir şey  ksilm  z"* (Tirmizi, Savm, 82).

İftar s fr l rində bir yerə toplaşan möminlər arasında sevgi məhəbbət və qardaşlıq duyęuları daha da güclənir. Beləliklə də, iftar sayəsində islamın h d f aldıęı birlik və b r berlik

şüuru formalaşır.

---

[1] Bəqərə, 183

[2] Müslüm, Siyam, 46; Əbu Davud, Savm, 25